

Beste statenleden en gedeputeerden,

Voor alle inwoners van onze drukbevolkte provincie is de bescherming van de Bijzonder Provinciale Landschappen (BPL) in Noord-Holland van groot belang. Het gaat om waardevolle landschappen zoals de binnenduinrand, het open landschap van de veenweiden en weidevogelleefgebieden. Deze gebieden zijn niet alleen belangrijk voor de natuur en ons erfgoed, maar ook als ontspanningsgebied rond de steden en als aantrekkelijke woonomgeving.

In deze brief zetten we uiteen waarom het in onze ogen niet nodig en wenselijk is de regels voor bouwen in deze Bijzonder Provinciale Landschappen te versoepelen. Er zijn voldoende bouwlocaties aanwezig, waardoor verstedelijking in waardevol landschap niet nodig is. Nu het voorstel van GS over deze significantie aantasting van de bescherming van deze gebieden is gepubliceerd brengen we onze belangrijkste aandachtspunten graag onder uw aandacht.

- 1) Nu al is woningbouw in BPL mogelijk op basis van een “groot openbaar belang”. Daarnaast kan de BPL-status van een gebied worden opgeheven. Deze opties bieden in onze ogen voldoende ruimte om eventueel noodzakelijke woningbouw toe te staan. Maak hier – als dat nodig is - gebruik van en niet door de regels vrijwel geheel af te schaffen.
- 2) Temeer ook omdat er voldoende binnenstedelijke capaciteit beschikbaar is en het stagneren van de woningbouwopgaaf veroorzaakt wordt door een gebrek aan ambtelijke capaciteit en niet door een gebrek aan locaties.

Is het in uw ogen toch onontkoombaar om de regels aan te passen, repareer dan de onderstaande gaten in de aanpassingen die GS nu voorstelt:

- 1) **Neem in de Omgevingsverordening een artikel op dat ervoor zorgt dat gemeenten eerst aantoonbaar moeten maken waarom binnenstedelijk bouwen onvoldoende woningen oplevert.** De opgave blijft – op papier - om zoveel mogelijk binnenstedelijk te bouwen in lijn met de Ladder duurzame verstedelijking. We zien echter te vaak dat gemeente hier onvoldoende werk van maken. Zo zijn bijvoorbeeld in Volendam-Edam 950 woningen op binnenstedelijke locaties mogelijk zonder dat de gemeente die wil invullen.
- 2) **Pas de regels zo aan dat de toetsing van de plannen aan de kernkwaliteiten van gemeenten in eerste aanleg door GS wordt gedaan. Onder de huidige regels geldt een eenduidig bouwverbod. Bij de voorgestelde regels gaan de gemeentes in eerste aanleg toetsen aan de kernkwaliteiten met alleen controle achteraf door GS**¹. Het is de vraag of gemeentes voor deze nieuwe taak de capaciteit en deskundigheid hebben, waarbij er ook nog eens een grote druk is om te bouwen. Maak de regels zodanig dat die toetsing in eerste aanleg bij GS blijft, door een stelsel van bindend advies door GS. Daardoor behoudt PS dan haar algemene politieke controlefunctie.
- 3) **Maak geen uitzondering op de bescherming van kernkwaliteiten voor plannen met minder dan 25 woningen.** GS stelt voor dat voor plannen tot 25 woningen de kernkwaliteiten ook nog kunnen worden aangetast onder een aantal voorwaarden (art. 6.59 lid 3 sub a). We roepen u op ook voor locaties onder de 25 woningen de kernkwaliteiten te laten gelden. In ieder geval moeten de voorwaarden die GS voorstelt in onze ogen aangescherpt worden.

¹ De provincie kan alleen achteraf die toetsing beoordelen.

Termen als "zoveel mogelijk", "redelijkerwijs", "proportioneel" en "kwalitatief" bieden veel te veel ruimte. De bescherming van BPL dreigt daarmee de facto vrijwel helemaal te verdwijnen.

- 4) **Vraag duidelijkheid aan GS over de aanvullende maatwerk optie voor plannen met meer dan 25 woningen.** Bovenop het significant afzwakken van de regels voor bouwplannen tot 25 woningen is in het voorstel van GS ook nog "maatwerk" mogelijk "onder aanvullende voorwaarden" voor plannen van meer dan 25 woningen. Wat daarbij de voorwaarden zijn wordt echter niet nader aangeduid. De suggestie is dat dit boven op de reeds bestaande generieke mogelijkheid komt die GS nu als heeft om af te wijken van provinciale instructieregels (op grond van art. 2.32 Omgevingswet). Deze nu al bestaande mogelijkheid is bedoeld voor uitzonderlijke gevallen, bij wijze van hardheidsclausule. In onze ogen biedt deze uitzonderingsmogelijkheid voldoende ruimte. Vraag duidelijkheid van het College van GS waarom GS een extra uitzonderingsmogelijkheid in de vorm van maatwerk wil. Er is immers voor grotere plannen ook nog altijd de mogelijkheid van invoeren van een groot openbaar belang.

- 5) **Voorkom het stapelen van kleine plannen. Neem in ieder geval in de Omgevingsverordening op dat er maximaal 1 plan per stad of dorp gerealiseerd mag worden.** GS stelt in de nieuwe regels voor (art. 6.59a lid 3 sub 8) dat niet nog eens een plan kan worden toegevoegd aangrenzend aan een plan dat met die bepaling is gerealiseerd. Maar wat is aangrenzend? Kan er bijvoorbeeld wel een nieuw project gestart worden als er 1 of 2 weilanden tussen zitten of het aan de andere kant van een dorp wordt gepland? Onze oproep: 1 plan per agglomeratie.

- 6) **Handhaaf de bouwstop in het BPL van de MRA.** De groene ruimte in de MRS is te kostbaar voor de gezondheid van mensen om op te offeren aan nog meer woningbouw. Hier moet de opgaaf zeker binnenstedelijk gerealiseerd worden.

De bouw van 25 woningen is meer dan "een straatje erbij". Per initiatief gaat het snel om een gebied zo groot als 4 voetbalvelden en voor Noord-Holland om extra bebouwing in Bijzonder Provinciaal Landschap ter grootte van een stad als Purmerend. Met de huidige voorstellen wordt de bescherming van Bijzondere Provinciale Landschappen (BPL)² op losse schroeven gezet.

Kortom: Gooi decennia van zorgvuldig ruimtelijk beleid niet overboord, voorkom een wildgroei van nieuwbouwwijkjes aan de randen van steden en dorpen.

Namens onze achterban van honderdduizenden inwoners van Noord-Holland, hopen wij dat u het voorstel van GS wilt aanpassen, zodat onze provincie leefbaar blijft voor de huidige en toekomstige bewoners.

Met vriendelijke groet,

Bas Rüter, Landschap Noord-Holland

Lea van der Zee, Natuurmonumenten

Sijas Akkerman, Natuur en Milieufederatie Noord-Holland

² Voortaan "Beschermd Landschap" genoemd, kennelijk zijn deze landschappen in de visie van het College niet zo bijzonder meer.